

RESTAURÁTORSKÁ ZPRÁVA

**RESTAURÁTORSKÝ SONDÁŽNÍ PRŮZKUM
V BÝVALÉM PAULÁNSKÉM KLÁŠTEŘE
V NOVÉ PACE**

Zadavatel a investor: Občanské sdružení Život bez bariér,
Lomená 533, 509 01 Nová Paka,
zastoupené Jitkou Fučíkovou a Josefem Fučíkem

Památkový dohled: Národní památkový ústav,
územní odborné pracoviště v Pardubicích,
zastoupený Dr. Václavem Paukertem a ing. Lenkou Nyklovou

Chemicko-technologický průzkum: Dorothea Pechová, Praha

Realizace, fotodokumentace, restaurátorská zpráva:
Eva Skarolková-Stuchlíková ak. mal., 2007

Sondážní průzkum na stěnách a klenbách byl proveden mechanickou metodou v nepůvodních vrstvách restaurátorskými kladívky, špachtlemi a skalpely za současného provlhčování vodou.

Realizované sondy byly vyfotografovány, byla sepsána restaurátorská zpráva ve 3 vyhotoveních (2 pro občanské sdružení Život bez bariér a 1 pro NPÚ v Pardubicích) shrnující zjištění a závěry.

S výsledky průzkumu byli seznámeni zástupci zadavatele, městského úřadu v Nové Pace a NPÚ.

Restaurátorský průzkum byl proveden v části kláštera, kterou užívá a k rekonstrukci připravuje občanské sdružení Život bez bariér, nebyl prováděn v prostorách užívaných církví.

Cílem průzkumu bylo získání poznatků o výzdobě a historických omítkách v klášteře a stavu jejich dochování.

Sondážní průzkum byl realizován v západní a jižní části ambitu, v přilehlých místnostech přízemí, v bývalém refektáři, v předsíni – přístupu ze severu, v prostoru vchodu od západu. Dále byl prováděn na schodišti s mezipodestami a části směrem na půdu, na chodbě a v odpovídajících místnostech 1. patra dle půdorysu.

Bylo odebráno 10 mikrovzorků a předáno k chemicko-technologickému rozboru (D. Pechová, Praha).

V rámci průzkumu bylo provedeno asi 399 sond různých velikostí, z nichž větší množství je stratigrafických.

Fotografická dokumentace obsahuje 651 barevných fotografií (+ další foto v chemicko – technologické zprávě).

Ambit, západní a jižní část

Sondážní průzkum byl proveden v západní a jižní části ambitu, na klenbách, stěnách v obloucích – lunetách zakončujících stěny, na dvou dochovaných štukových rámech (perlovec a rozety v rozích) a v jejich vnitřních zrcadlech.

Štukové rámy ve tvaru kříže byly pravidelně rozmístěny po klenbě celého ambitu, z původního počtu 8 se v klášteře dochovalo 7 ráků. V části, kde se realizoval restaurátorský průzkum se dochovaly 3, jeden - v západní části (na místě dnešního výtahu) byl zničen. Třetí štukový rám se nachází za příčkou uzavírající jižní část ambitu, pod schodištěm. Celkový počet ráků doplňuje jeden, resp. dva obdélníkové v předsíni.

Ambit byl původně otevřený. Dnes jsou arkády uzavřeny zdíkem a okny.

Spodní části stěn jsou v celé délce přetřeny emailovými vrstvami a pásy dlaždic u podlahy.

V celé chodbě byla provedena řada sond (asi 87) a získáno větší množství poznatků.

Západní křídlo ambitu, první oblouk – luneta a klenba.

Sonda L1

1. rozpukaná kletovaná omítka s povrchem zabarveným do šeda a hněda
2. hrubozrnná omítka (mladší baroko?)
3. světlé vápenné vrstvy
4. modré vápenné výmalby
5. novodobé výmalby

Sondy č. 7, 8, 9, 10

1. rozpukaná kletovaná omítka s šedou barevností na povrchu (tvarovanou?)
2. vápenné, hlinkové a disperzní nátěry a výmalby

Západní část ambitu, první štukový rám se zrcadlem a klenba v okolí

Rám je v dobrém stavu dochování, jedna lišta byla zničena patrně při zabudovávání skleněných dveří.

Sondy č. 1, 2 a 3 – štukový rám s perlovcem, rozety a navazující omítka

1. kletovaná omítka převážně se světlým povrchem a omítka, ze které jsou vymodelovány plastické prvky, zdobené rytým tečkováním
2. červená vrstva železitá červeně (bez zlacení)
3. světle modré vápenné výmalby
4. bílomodré a šedomodré vápenné vrstvy
5. bílé vrstvy
6. žlutá výmalba

Sonda č. 4 – vnitřní plocha zrcadla

1. kletovaná omítka
2. modré, modrobílé a bílé vápenné vrstvy
3. teple žlutá výmalba na hrubším podkladě
4. světle modrá výmalba
5. světleokrová vrstva
6. světle zelená výmalba
7. novodobé výmalby

Sonda č. 5 – vnitřní plocha zrcadla

1. kletovaná omítka
2. modré, modrobílé a bílé vápenné vrstvy
3. světlé vrstvy a zbytky žluté výmalby
4. světle zelená výmalba – hlinka
5. světlé novodobé vrstvy

Sonda č. 6 – omítka klenby nad vchodem do ambitu

Sonda dokládá dochování kletované omítky se světle šedým povrchem a tmavšími skvrnami. Na omítce jsou ponechány zbytky modrých nátěrů.

Náběh klenební a část východní stěny západního křídla ambitu

Byly zde provedeny 4 sondy s cílem zjistit především dochování původních omítek v návaznosti klenebního náběhu na stěnu. Pásková sonda s č. 52 dokumentuje přechod hlazené nejstarší omítky na omítku mladší, hrubozrnnou, hnědočervenou.

Sonda č. 52

1. kletovaná omítka s tmavším povrchem - šedým, modrošedým
2. hrubozrnná omítka jen mírně přetažená přes kletovanou
3. bílý vápenný nátěr
4. modré, bílomodré a modrozelené výmalby
5. žlutá výmalba
6. novodobé výmalby

Sonda č. 53

1. hrubozrnná omítka
2. modré vápenné výmalby
3. bílé vápenné nátěry
4. okrové nátěry
5. žluté výmalby

Sonda č. 54 – dochovaná kletovaná omítka s šedomodrým povrchem

Sonda č. 55 – dochování kletované omítky níže na stěně i pod emailovým nátěrem

Západní část ambitu, druhý oblouk – luneta a část klenby

Asi ve středu oblouku byly provedeny 3 sondy – L2, L3 a L4, z oblouku na klenbu přecházejí sondy dvě – L5 a L6 a sonda č. 11 od zasahuje asi 40 cm od hrany do plochy klenební výseče.

Sondy č. L2, L3

1. kletovaná omítka se stopami malířské výzdoby (?) – fialová barevnost, křídlo (?)
2. hrubozrnná omítka
3. bílý vápenný nátěr
4. modré výmalby
5. novodobé výmalby

Sonda č. L4 –

- nalezena hrubozrnná omítka s modrými výmalbami (defekt ve středu oblouku – pravidelný - oválný – tvar)

Sondy č. L5, L6 –

- nalezena kletovaná omítka s šedým povrchem a tmavší linií na hraně stěny a klenby

Sonda č. 11 – klenební výseč

1. kletovaná omítka
2. oprava hrubší omítkou
3. modré výmalby
4. novodobé vrstvy

Druhý oblouk – luneta od západního vchodu (třetí od předsíně) a část klenby**Sonda č. L7**

1. fragment kletované omítky s tmavým pruhem na okraji oblouku, navazující výseč klenební –
- hrubozrnná omítka (mladší barokní ?)
2. bílé a modré vápenné nátěry , novodobé nátěry

Sondy č. L8, L9

1. jádrová omítka, červenohnědá
2. jemnozrnná okrová omítka
3. tenká šedá vápenná vrstva
4. modré výmalby
5. bílé vrstvy
6. novodobé výmalby

Sondy č. 17 a 18 - klenba

1. kletovaná omítka, na hraně klenby pás zabarvený do tmavě šeda se skvrnkami a drobnými zbytky tmavší šedé až černé vrstvy
2. tenká vrstva růžová
3. tenká zelená vrstva
4. fragmenty výrazně zelené výmalby
5. modré vápenné výmalby až novodobé vrstvy

Sondy č. 19 a 20 - klenba

1. kletovaná omítka s tmavě šedým povrchem
2. výrazně zelené výmalby
3. modré, bílé, růžové, okrové nátěry

Sondy č. 12, 13 a 20 – klenba

Pod nepůvodními vrstvami nalezena kletovaná omítka se světlým povrchem.

Třetí oblouk – luneta od západního vchodu , čtvrtý od předsíně, a část klenby**Sondy č. L 10, L12**

1. kletovaná omítka s šedým povrchem
2. tmavší šedé až černé skvrny na povrchu omítky (*lazury, fragmenty kresby ?*
– *srov. poslední oblouk jižního ambitu, nečistoty, částečně plíseň*)
3. modré vápenné výmalby
4. bílomodré výmalby
5. vápenné vrstvy, hlinkové výmalby žluté a okrové

Sonda č. L 11

1. kletovaná omítka s šedým monochromním povrchem, 2. modré výmalby, 3. bílé, žluté a okrové výmalby

Sondy č. 22, 23 – klenba

1. kletovaná omítka s šedým povrchem
2. vápenná vrstva
3. několik modrých vrstev
4. modrobílé nátěry
5. novodobé nátěry

Sondy č. 21, 24, 25

1. kletovaná omítka s šedým povrchem
2. světle modrá vrstva
3. modré a šedomodré výmalby
4. světle šedé vápenné nátěry
5. světle modrá výmalba
6. bílé vápenné nátěry (a sádrové vysprávky)
7. oranžová hlinková výmalba
8. žlutá hlinková výmalba
9. novodobé hlinkové a disperzní nátěry

Čtvrtý oblouk – luneta (*s pekováním*) od západního vchodu, roh západního a jižního křídla ambitu, a část klenby

V lunetovém oblouku byly provedeny 3 sondy a asi 6 sond na okolní klenbě.

V porovnání s ostatními sondami v ambitu je zde situace mimořádná (obdobná je ještě na oblouku dalším – luneta s oválnou lampou).

Většinou bývají mladší omítky nanášeny i přes starší, které z větší části nebo úplně překryjí, tím se docílí sjednocení povrchu.

V ambitu novopackého kláštera bývá nejstarší oprava nebo dokončení rozpracovaných omítek nanášeno k omítce starší, kletované, a jen mírně je omítka rozetřena přes okraj (starší barokní omítka a mladší barokní omítka).

Ve čtvrtém lunetovém oblouku (a na 5. lunetě) byla dochovaná kletovaná omítka napekována a na ni byla nanášena omítka hrubozrnná (mladší barokní?) a dále byla nověji upravena ještě omítkou jemnozrnnou okrovou (19. st.).

Na valené klenbě před obloukem se kletovaná omítka nedochovala (sondy č. 27 – 32), nalezena zde byla hrubozrnná omítka (mladší barokní?). V hloubkách byly nalezeny fragmenty starší omítky, snad jádro původní úpravy. Hledány byly zakryté zbytky štukového rámu, který by právě v tomto místě měl být proveden. Nabízí se tradiční odpověď – rám byl zničen při nějaké opravě, havárii...

Další možnost je – rám nebyl nikdy vymodelován, nebyl dokončen (stavební činnost v klášteře byla přerušena.

Později byl právě v tomto místě přistaven výtah.

Sondy L 12, L13, L14

1. kletovaná pekovaná omítka
2. šedé skvrny (kresba? – srov. luneta poslední)
3. hrubozrnná omítka
4. jemnozrnná okrová omítka
5. vápenné vrstvy
6. novodobé výmalby

Sonda č. 27 - klenba

1. cihelné zdivo
2. hrubozrnná omítka
3. bílá vápenná vrstva
4. modré výmalby
5. novodobé výmalby

Sondy č. 28, 29, 30 - klenba

1. fragmenty starší omítky
6. bílá vápenná vrstva
7. modré výmalby
8. novodobé výmalby

Sondy č. 31, 32

1. hrubozrnná omítka, 2. bílá vápenná vrstva, 3. modré výmalby, 4. novodobé výmalby

Sonda č. 26 – náběh klenební mezi 4. obloukem a 5. obloukem (s lampou)

1. šedé vápenné vrstvy
2. hrubozrnná omítka
3. bílý vápenný nátěr a modré výmalby
4. šedomodré nátěr
5. novodobé vrstvy

Pátý oblouk – luneta (s lampou) od západního vchodu, roh západního a jižního křídla ambitu

V oblouku byly provedeny dvě sondy, L 15 a L 16, které dokládají obdobné vrstvení jako v oblouku čtvrtém.

Klenba s druhým štukovým rámem s perlovcem a rozetami

Druhý dochovaný štukový rám se nachází na začátku jižního křídla ambitu. Na rámové liště byly provedeny 3 sondy, jedny z nich odkrývá téměř celou rozetu. Ve vnitřní ploše zrcadla bylo provedeno 5 sond a na klenbě v okolí asi 2 sondy.

Sondy č. 38, 39 a 40

1. kletovaná omítka se světlým povrchem a na ní vymodelované plastické ozdoby, zdobené rytými čárkami a tečkami
2. červené kolorování plastických ozdob, dvouvrstevné (?), lazurní růžová rozetřená kolem, krycí přírodní hnědočervená
3. bílé a modré vápenné nátěry
4. novodobé nazelenalé, žluté a bílé výmalby

Sonda č. 35 – plocha zrcadla

1. kletovaná omítka se světlým vápenným povrchem
2. fragmenty okrové vrstvy
3. fragmenty modrých nátěrů
4. novodobé vrstvy

Sonda č. 34 – plocha zrcadla

Dochovaný povrch kletované omítky bez poškození.

Sonda č. 33 – plocha zrcadla

1. kletovaná omítka
2. šedá vrstva
3. modré výmalby
4. světlé nátěry

Sonda č. 41 – plocha zrcadla

1. větší počet modrých nátěrů na modrošedém podkladě
2. novodobé vrstvy

Sonda č. 42 – plocha zrcadla

1. kletovaná omítka se znečištěným povrchem
2. místní oprava mladší omítkou
3. bílý vápenný nátěr
4. modré výmalby
5. světlé novodobé výmalby

Třetí oblouk – luneta od konce jižního ambitu a okolní klenba

V ploše lunety byla provedeny 3 sondy – L 17, L18 a L19 a na náběžích klenebních sondy 43 a 44.

Sonda č. L 17

1. kletovaná omítka se světlým povrchem a fragmenty šedé barevnosti (výzdoba nebo monochromní nátěr?)
2. světlé a modré vápenné vrstvy
3. novodobá žlutá výmalby na řadě hlinkových nátěrů

Sonda č. L 19

1. kletovaná omítka
2. fragmenty šedé barevnosti
3. bílé a modré vápenné výmalby
4. bílé a okrové výmalby
5. žlutá novodobá malba

Sonda č. L 18

1. kletovaná omítka
2. fragmenty šedé barevnosti
3. modré vápenné výmalby
4. bílé a žluté výmalby
5. novodobá malba

Sonda č. 43 – náběh klenební a okraj oblouku – lunety

1. nejstarší omítka – na náběhu hrubozrnná s narůžovělým vápenným povrchem, na oblouku kletovaná s šedými skvrnami
2. bílé, modré a nazelenalé vrstvy
3. oranžová malba
4. žluté výmalby
5. bílá výmalba

Sonda č. 44 – náběh klenební, severní stěna ambitu směrem k rajskému dvoru

1. nejstarší dochovaná omítka s hnědým povrchem
2. bílé vápenné nátěry
3. červená linie zdůrazňující plastické tvary
4. růžová barevnost a hnědé a šedé skvrny
5. větší počet bílých a modrých vápenných nátěrů
6. pastelové hlinkové a bílé malby

Předposlední oblouk – luneta jižního křídla ambitu a okolní klenba

V oblouku byly realizovány 2 rozměrné sondy L 20 a L 21, na okolní klenbě sonda s č. 46 a 45.

Sondy L 20 a L 21

Dokládají dochování kletované omítky se světlým povrchem a tmavými fragmenty (zbytky výzdoby?). Červené linie ve středu oblouku patrně vznikly probarvením omítky vyplaveným barvivem.

Sondy č. 45, 46 – náběh klenební

Dochovaná kletovaná omítka pod vápennými a novodobými vrstvami.

Jižní křídlo ambitu, oblouk - luneta na konci chodby před schodištěm a klenba

Sondami (4) v poslední lunetě se podařilo odkrýt dosud nejzajímavější nález, výzdobu spíše kresebného charakteru, části nápisů, náznaky lístků ... Místně se objevují náznaky barevnosti – okraj pod okrajem oblouku, růžová kolem lístků. Ve středu oblouku náznakově vystupuje fantazijní tvor, snad s ploutví ?.

Na klenbě v okolí byly provedeny 4 sondy č. 47 – 50.

Sondy s č. L. 22, L 23, L 24, L 25

1. kletovaná omítka se světlým povrchem
2. historická - výzdoba v šedé barevnosti a stopami okrajů a růžové
3. skvrny (patrně) plísňe
4. vápenné a hlinkové přetěry

Sondy č. 47 a 49

1. kletovaná omítka
2. modré, hnědé a bílé vápenné vrstvy
3. novodobé výmalby

Sondy č. 48 a 50

1. hrubozrnná omítka (mladší barokní)
2. bílý vápenný nátěr
3. narůžovělé zabarvení
4. hnědé a šedé skvrny
5. vápenné a hlinkové přetěry

Konec jižního křídla ambitu, pod schody do 1. patra, část oddělená příčkou

Na dalším štukovém rámu, který se zde nachází, sondy prováděny nebyly, předpokládají se obdobné nálezy.

Sonda č. 51 – rozměrná, v ploše zrcadla

Byla nalezena kletovaná omítka v dobrém stavu, se světlým povrchem a fragmenty růžové výmalby na vápenném podkladě.

Sonda č. 56 – spodní část stěny

Dokládá dochování kletované omítky pod silnou vrstvou emailových nátěrů.

Ve spodních částech stěn natřených vrstvami emailů byly provedeny sondy č. 56, 59, 60, 61 a 62, které dokládají dochování kletování omítky. V sondách č. 57 a 58 byla nalezena omítka hrubší.

Předsín – vstupní chodbička -

- umožňuje přístup do kláštera ze severní strany. Jedná se o úzký prostor, ve spodních částech stěn jsou stěny pokryty bílými dlaždicemi.

Na valené klenbě prostoru, blíže ke dveřím, se nachází 1 štukový rám obdélného tvaru, jeho modelace je potlačena řadou mladších vrstev. Druhý rám není viditelný, v místě, kde by původně měl být, je omítka zvlněná...

V prostoru bylo provedeno 10 rozměrných sond a několik menších, ve většině, na stěnách i na klenbě, byla nalezena kletovaná omítka.

Sonda č. 1východní stěně

1. kletovaná omítka, světlá, s tmavými pruhy asi 15 cm pod hranou klenby, a tmavšími plochami
2. světle modrá, vápenná vrstva na vápenném podkladě
3. tmavší modrá – vápenná
4. vápenné vrstvy, bílé a šedé
5. novodobé výmalby, hlinkové a disperzní
na hraně s klenbou – mladší omítka, hrubozrnná, ml. baroko, na ní světle modrá výmalba viz. klet. omítka, další vrstvy. stejné – v hloubce rýhy kletovaná omítka a černá linka ve středu sondy – velký defekt – oprava hrubozrnnou omítkou růžové barvy – ml. baroko, na ní vrstvy od světle modré

Sonda č. 2 - vpravo od sondy 1

1. kletovaná omítka
2. modré vápenné výmalby
3. vápenné vrstvy
4. hlinková citrónově žlutá výmalba
5. – novodobé světlé výmalby

Sonda č. 3 - ve středu štukového zrcadla

1. klet. omítka s povrchem zabarveným do šeda
2. světlemodrá vápenná výmalba
3. tmavší modrá vápenná výmalba
4. novodobé výmalby

Sonda č. 4. - od dochovaného štukového rámu až k druhému, zakrytému omítkou

1. kletovaná omítka se světle šedým povrchem a omítka, ze které je vymodelován rám – perlovec (omítky jsou totožné)
2. červená vrstva – barevnost štukového rámu
3. modré výmalby
4. na modrých vrstvách žlutozelená výmalba na světlém hrubozrnném podkladě, silněji pojená tempera
5. novodobé výmalby

Sonda č. 5 - od hrany klenby do středu zakrytého štukového zrcadla

1. Hrubší omítka – částečně dochované zbytky štukového rámu.
2. Kletovaná omítka je místy poškozena různými stavebními zásahy, v okolí defektů bývá zabarvena do červena omítkou užitou k opravám.
3. Na překrytí poškozeného rámu byla použita hrubozrnná omítka zabarvená do růžova (mladší baroko?)
4. vápenné vrstvy
5. modré vápenné výmalby
6. žluté, zelené....hlínkové výmalby
7. novodobé výmalby

Sonda č. 6 - přes hranu klenby přechází na západní stěnu

1. kletovaná omítka na klenbě zabarvená více do šeda, na hraně klenby a stěny fragmenty červené barvy – linie
2. v mladších vrstvách sádrová oprava potlačující hranu
- vápenné, hlínkové...vrstvy

Sonda č. 7 – západní stěna

1. kletovaná omítka se světlešedým povrchem
2. modré výmalby
3. mladší, šedá omítka - novodobá
asi v polovině plochy stěny nad obkladem z bílých dlaždiček

Sonda č. 8 – na oblouku směrem do ambitu a západní stěně

1. kletovaná omítka
2. modré vápenné výmalby
3. modrošedá výmalba
4. novodobé vrstvy

Sonda č. 9 – na oblouku a východní stěně

1. na klet. omítce s tmavším povrchem – skvrny zabarvené do modra – indigova
2. modré výmalby
3. šedé a světlé vápenné výmalby
4. okrová, žlutozelená výmalba na hrubším podkladě
6. novodobé vrstvy

Sonda č. 10 – na oblouku a východní stěně

1. místně dochovaná kletovaná omítka s tmavším povrchem
2. hrubozrnná omítka
3. světlemodrá
4. tmavší modrá
5. žlutozelená výmalba
6. novodobé výmalby
opravy hrubozrnnou omítkou a sádrou

BOSÁŽ - přízemí, roh západního a severního křídla budovy

V rohu klášterní budovy, za chodbičkou ústící do předsíně, v dnešním sociálním zařízení byla nalezena část bosáže, patrně původní úpravy fasády. Dnes je fragment bosáže v interiéru objektu. Přes bosáž a její okolí byla provedena jedna větší sonda. Poznatky zde získané mohou být důležité k pátrání po nejstarší barevnosti exteriéru objektu.

V sondě byla pod řadou mladších vrstev nalezena hrubozrnná omítka (srov. hrubozrnná omítka v ambitu) a na ní na vápenné vrstvě růžově okrová (červený okr) barevnost a sytější červená na horní hraně bosáže (opět viz. ambit). Hrubozrnná omítka končí na stěně kousek od bosáže, dále je omítka opravena mladším materiálem.

Poznatek je z příliš malé části kláštera, aby bylo možné se domnívat, že se jedná o nejstarší barevnost. Je třeba vzít v úvahu žlutou barevnost objevující se v poškozeních dnešní fasády na starší omítkové vrstvě.

V muzeu v Suchardově domě je k vidění model Nové Paky z 19.st, klášter je vybarven ve dvou okrových odstínech.

1. hrubozrnná omítka (mladší baroko?)
2. šedý vápenný povrch
3. růžově červená lazura
4. modré vápenné nátěry
5. řada bílých vápenných vrstev
6. novodobé výmalby

Chodbička u sociálního zařízení

V chodbičce bylo provedeno asi 6 sond, které vesměs dokazují, že významné historické omítky se sice dochovaly, ale ve zlomkové podobě. Prakticky ve všech sondách byla doložena omítka časově třetí, tj. na načervenalé jádrové okrová jemnozrnná.

Místnost vpravo od hlavního vchodu, okno orientované k západu

Pravoúhlý prostor s neckovou klenbou s traverzami, v severní stěně je vestavěná skříň, umyvadla a dlaždičky.

Celkem zde bylo realizováno 11 sond, z toho 3 ve dveřní nische, 2 v okenní špaletě, 2 na klenbě a 4 na stěnách.

V prostoru byla nalezena omítka okrová, jemnozrnná s růžovou jádrovou vrstvou, kterou lze určit jako třetí historickou omítku dle doby vzniku.

Sonda č. 1 – necková klenba

1. jádrová omítka s okrovým štukem
2. šedomodré vápenné výmalby
3. bílé, modré a šedé vápenné výmalby
4. bílá vrstva – sádra
5. růžová a žlutá hlínková malba
6. novodobé vrstvy

Sonda č. 2 – hrana stropu a stěny

1. jemnozrnná okrová omítka
2. bílé vrstva vápenné a sádrové
3. okrový nátěr
4. žluté hlínkové výmalby
5. novodobé vrstvy

Sonda č. 3 – stěna nad oknem

1. cihelné zdivo
2. oranžovohnědá jádrová omítka
3. jemnozrnná okrová omítka
4. bílý vápenný nátěr
5. světlešedý vápenný nátěr
6. šedá vápenná vrstva
7. bílá vrstva
8. žlutá, růžová a oranžová hlínkové výmalby
9. novodobé výmalby

Sonda č. 4 – stěna a okenní záklenek

1. šedé vápenné vrstvy
2. barevné hlínkové výmalby
3. novodobé nátěry

Sonda č. 5 – severní stěna

1. šedá jádrová omítka
2. jemnozrnná okrová omítka
3. bílé vrstvy
4. žluté hlínkové výmalby

Sonda č. 6 – hrana pravé okenní špalety

1. jemná okrová omítka
2. modrošedé vápenné nátěry
3. bílé vápenné a sádrové vrstvy
4. žluté, růžová a okrová hlinkové vrstvy
5. novodobé vrstvy

Sonda č. 7 – záklenek dveřního výklenku

1. cihelné zdivo
2. hrubší růžovošedá omítka (fragment nejstarší kletované ?)
3. šedá omítka
4. bílé vrstvy
5. hlinkové výmalby – žlutá, světle růžová, tmavorůžová, , světlá oranžová, tmavší oranžová
6. novodobé nátěry

Sondy č. 10 a 11 – dveřní nika

1. hrubozrnná narůžovělá omítka (původní ?)
2. šedá omítka (s cementem ?)
3. bílá vrstva
4. emailové nátěry
5. novodobé nátěry

Sondy č. 8 a 9 – okenní špalety

1. silná vrstva narůžovělé omítka (původní?, bez kletovaného povrchu)
2. jemná okrová omítka
3. bílé, šedé a okrové vápenné vrstvy
4. žluté a bílé novodobé výmalby

Hlavní vstup do kláštera ze západní strany -

- je pravoúhlý prostor s neckovou klenbou.

Úprava povrchu stěn je z mladší historické doby – ploché pilastry, soklová část a jednoduchá římsa.

V prostoru vstupu bylo provedeno celkem 9 sond, 7 na stěnách a 2 na klenbě.

Sonda č. 1 a 2 - jižní stěna a pilastr

1. Pekovaná kletovaná omítka s bílými vápennými nátěry
2. Jemnozrnná okrová omítková vrstva
3. Tmavý okr – nátěr olejového charakteru
4. Novodobé barevné úpravy, asi disperzní, nejnovější žlutá a oranžová

Sonda č. 3 – ve středu jižní stěny

Pod novodobými úpravami monochromní nátěr – tmavý okr.

Sonda č. 4 - ve středu jižní stěny a na hraně soklové části

Monochromní hnědý okr a pás šedé barevnosti na soklu, tmavá linie na přechodu na plochu stěny.

Sonda č. 5 - severní stěna, horní část

1. Světle okrová jemnozrnná omítka
2. Bílé povrchové úpravy – vápno a sádra
3. Novodobé barevné úpravy, okrová a žlutá

Sonda č. 6 - východní stěna

Bílá povrchová úprava se světle šedým tónem, zakončení okrového nátěru ve výšce 180 cm.

Sonda č. 7 - horní část severní stěny a římsa

1. Cihelné zdivo
2. Jádrová omítka
3. Okrová jemnozrnná omítka, z ní vytvořena modelace římsy
4. Povrch římsy – čistě bílý – sádra
5. Světle modrošedá barevná úprava
6. Okrová výmalba
7. Žlutá výmalba
8. Oranžová malba

Sonda č. 8 - severní stěna a přechod na klenbu

1. a 2. Podkladová omítka – okrová
3. Světle šedá výmalba
4. Mladší úpravy – bílá, okrová a žlutá
5. Novodobá bílá výmalba

Sonda č. 9 - klenba nad severní stěnou

1. Okrová jemnozrnná omítka
2. Šedé výmalby
3. Okrová výmalba
4. Zelená malba
5. Žlutá malba
6. Novodobé, bílé výmalby

Prostor před refektářem – asi ve středu západního křídla ambitu

Pravoúhlý prostor se dvěma vstupy bez dveří z chodby a výklenkem v pravém rohu (patrně zazděný původní vchod do refektáře – sondami zde bylo nalezeno poškozené kamenné ostění), v levém rohu umývadlo a dlaždičky. Klenba je vystavěna s užitím travers. V prostoru byly provedeny 4 velké sondy a jedna menší.

Sonda č. 1 – ostění levého vstupu

1. podkladová narůžovělá historická omítka (původní ?)
2. okrová jemnozrnná omítka (tmavší, více do hněda)
3. nátěry a výmalby, světlé vápenné, emailové a disperzní

Sonda č. 2 - levá, jižní, stěna prostoru

1. cihelné zdivo
2. jádrová omítka, světlá, šedorůžová (nejstarší podkladová ?), silná asi 2 cm
3. okrová jemnozrnná omítka asi 0,5 cm
4. světlá, modrošedá vápenná vrstva
5. bílé vápenné nátěry
6. bílá hladká vrstva
7. světle okrová výmalba na hrubozrnném podkladě
- 8., 9., 10., 11. novodobé hlínkové a disperzní výmalby – fialová, zelená, růžová a bílá

Sonda č. 3 - levá strana výklenku

1. poškozené kamenné ostění
2. fragmenty šedých vrstev na kameni
3. silná (4 – 5 cm), šedá, hrubozrnná omítka, tvořící také novou hranu výklenku
4. světlá jemnozrnná, okrová omítka
5. bílý vápenný nátěr
6. Okrová, světle žlutá, žlutá, fialová a bílá výmalba, hlínky a disperze

Sonda č. 4. – pravá strana výklenku

1. kamenné ostění
2. fragmenty šedých výmaleb
3. modré vrstvy
4. větší počet světlých vápenných vrstev
5. světlá okrová jemnozrnná omítka
6. bílý vápenný nátěr
7. světlá okrová výmalba
- 8., 9., 10., 11. novodobé výmalby, růžová, žlutá, růžová, bílá, hlínky a disperze

Bývalý refektář

V době průzkumu byl původní prostor rozdělen příčkami do několika menších místností (5) a chodbičky. V nejmenší části, užívané jako sklad, nebyly sondy prováděny z důvodu přeplněnosti. Celkem byl realizován větší počet sond. Na západní stěně bylo v sondách nalezeno několik fragmentů, které mohly být v minulosti součástí vyspělejší malířské výzdoby.

Sonda č. 2 - západní strana, náběh klenební

1. růžová jádrová omítka
2. jemnozrnná okrová omítka
3. bílé vápenné nátěry
4. šedé a světlé okrové nátěry
5. bílé vrstvy, hladká vrstva – sádra
6. žlutá výmalba
7. růžová výmalba

Sonda č. 1 – západní strana, klenební náběh

Sonda č. 3 – severní stěna, klenební náběh

1. okrová omítka
2. bílé vrstvy
3. světlé modrošedé vrstvy
4. okrová vrstva
5. žlutá výmalba
6. růžové výmalby

Sonda č. 4 – západní stěna

1. růžová jádrová omítka
2. jemná okrová omítka
3. fragmenty růžové a šedé malířské výzdoby
4. modrošedá vápenná vrstva
5. bílé vrstvy
6. hlínkové výmalby

Sonda č. 5 – západní stěna, nad sondou č. 4

1. růžová jádrová omítka
2. jemná okrová omítka
3. fragmenty šedomodré a růžové výmalby
4. světle žlutá hlínková výmalba
5. tmavší žlutá hlínková výmalba

Sonda č. 6 – napojení příčky a stěny

1. tmavá šedá omítka
2. světlé okrové a šedé, obě omítky na příčce jsou odlišné od omítky na stěně
3. novodobé výmalby

Sondy č.7a, 7b, 7c, 7d – západní stěna, část refektáře s oknem k jihu

1. růžová jádrová omítka
2. okrová jemná omítka
3. bílý vápenný nátěr
4. šedá vápenná vrstva
5. bílé a šedé vrstvy
6. žluté hlínkové výmalby
7. růžová výmalba

Sonda č. 8 – náběh klenební , jižní strana

1. okrová jemná omítka
2. bílý vápenný nátěr
3. šedé vápenné vrstvy
4. žluté výmalby
5. novodobé výmalby

Sonda č. 9 – návaznost příčky a stěny

příčka:

1. tmavě šedé omítky
2. bílé vápenné vrstvy
3. světlá okrová výmalba
4. modré výmalby
5. růžová výmalba

stěna:

1. růžová omítka
2. okrová jemnozrnná omítka
3. světle šedý vápenný nátěr
4. světlešedá vrstva
5. bílé vápenné vrstvy
6. novodobé výmalby

Šedé omítky na příčce - příčkách jsou zcela jiné v porovnání s omítkami na stěně. Vápenné nátěry stěny pokračují pod šedými omítkami na příčce – příčka je ke stěně přistavěná není cihlami provázaná se stěnou. Při vybourání příčky by historická stěna nemusela být ohrožena.

Sonda č. 10 – levá okenní špaleta, okno k jihu

1. okrová omítka
2. bílomodrý vápenný nátěr
2. dvě okrové vrstvy s německým tužkovým nápisem ...“beige“
3. světlé vrstvy
4. novodobé hlínkové výmalby – žlutá a růžová

Sonda č. 11 – příčka a náběh klenební

Omítky, vápenné vrstvy, pruh gázy, přelepující roh

Sonda č. 12 – chodbička, po pravé straně okna k severu

1. tmavá hnědočervená jádrová omítka
2. jemná okrová omítka
3. šedý vápenný nátěr
4. vápenné nátěry bílé a modré
5. hlínkové výmalby v pastelových barvách
6. ochranné emailové nátěry

Sondy č. 13, 14, 15 a 16 – klenba refektáře

1. cihelné zdivo
2. růžová jádrová omítka
3. okrová jemnozrnná omítka
4. šedý polokrycí vápenný nátěr
5. bílý vápenný nátěr
6. šedé vápenné vrstvy mírně odlišně zabarvené
7. sádrové opravy a žluté hlínkové výmalby

Sondy č. 17, 18 a 19

V sondě č. 17 je doložen stejný postup napojení příčky ke stěně – vápenné nátěry pokračují za příčku pod její zdivo, příčka není provázána cihlami se stěnou. Nanesené omítkové vrstvy jsou odlišné – hnědé jádro, světlý okrový štuk. Spára mezi stěnami byla přelepena gázovým pruhem a zakryta vápennými nátěry a sádrou. Tím byl odstraněn problém vzniku trhliny v rozích.

I omítky na příčkách jsou dvojího druhu. Hnědý podklad, okrový štuk a výsledný hladký povrch jsou staršího původu. Šedá tvrdá omítka asi s cementem, hrubý povrch patří k nejmladším opravám.

Klenutá téměř čtvercová místnost za bývalým refektářem, západní křídlo kláštera, okno orientované k západu

Spodní část stěn jsou opět natřeny vrstvami emailů a místně byly nalepeny dlaždičky, jak vyplývalo z potřeb nemocnice.

Způsob zaklenutí stropu pochází spíše z mladší doby.

V místnosti bylo provedeno celkem 11 sond, převážně stratigrafických, 4 sondy na klenbě, 1 přechází z klenby na stěnu, 2 v okenní nise, 2 v dveřním výklenku a 2 na stěnách.

Nálezy v sondách se v podstatě opakují, omítky pocházejí převážně z období rozsáhlé opravy – nanášení světlé jemnozrné okrové omítky. Lze se domnívat, že starší historické omítky se dochovaly částečně a uplatňují se jako jádrové.

Sondy č. 2 (klenba) a č. 1 (klenba a stěna)

1. povrch štukové omítka opatřený polokrycí namodralou vrstvou vápna
2. modré vápenné výmalby
3. bílé a světle šedé vápenné nátěry, sádrové opravy
4. hlinkové pastelové výmalby, žlutá, teple žlutá, oranžová a novodobé nátěry

Sondy č. 3 a 4 (klenba), č. 5 (jižní stěna) a č. 11 (severní stěna)

1. cihelné zdivo
2. hnědá jádrová a okrová štuková omítka
3. povrch štukové omítka opatřený polokrycí namodralou vrstvou vápna
4. 2 – 3 modré vápenné výmalby
5. 3 a více bílých a modrobílých vápenných nátěrů
6. 2 žluté hlinkové malby
7. novodobé výmalby

Sonda č. 6, pravá okenní špaleta, okno k západu

1. cihelné zdivo
2. světle růžovošedá hrubší omítka (srov. jádro nejstarší kletované omítky - mladší baroko)
3. okrová omítka
4. modrá vrstva nanesená na jemnozrný povrch
5. bílá vrstva
6. světle růžový zrnitý nátěr hlinkového charakteru
7. hladká růžová vrstva
8. asi 4 vrstvy žlutých hlinkových výmaleb
9. novodobá malba

Sonda č. 7 – klenba a záklenek nad oknem

1. hnědá až hnědočervená jádrová omítka ukončená okrovým štukem
2. vápenné a hlinkové vrstvy viz. ostatní sondy

Sonda č. 8 – záklenek dveřní niky a levá špaleta

1. na záklenku hrubozrná omítka zatřená bílými, modrými a šedými vápny, písková zrna se stále uplatňují (mladší baroko ?, vápna přecházejí částečně – 4 – 5 cm na špaletu
2. hnědočervená jádrová a okrová štuková omítka na špaletě
3. 5 – 6 a více bílých vápenných vrstev
4. oranžová hlinková malba, novodobé výmalby

Sonda č. 9 – náběh klenební a levá okenní špaleta

1. silná vrstva omítka zakončená okrovým štukem
2. vápenné vrstvy modré, modrobílé, bílé, šedé
3. hlínkové výmalby žluté, okrové, oranžové...
4. novodobá výmalba

Sonda č. 10, pravá špaleta dveřní niky

Omítku tvoří hnědočervené jádro a okrový štuk, následuje řada vápenných vrstev a modré vápenní výmalby a novodobé vrstvy.

Místnost s plochým stropem a oknem orientovaným k západu (druhá za bývalým refektářem, západní křídlo kláštera)

Místnost je obdélná, patrně byla dříve propojena dveřmi s další místností. Strop je plochý, opatřený rákosem, omítka může být částečně původní (růžová podkladová – mladší baroko?). Celoplošně je nanесena jemná okrová štuková vrstva.

V místnosti bylo provedeno celkem 7 sond, 3 v okenní špaletě, 3 na stěnách a 2 na stropě.

Sonda č. 1 – strop

1. rákos
2. tmavší růžová jádrová omítka s okrovým štukovým povrchem
3. bílá vápenná vrstva, trhliny ve vrstvách
4. větší počet vápenných vrstev a sádrové úpravy povrchu
5. novodobé výmalby barevné a světlé

Sonda č. 2 – strop a fabion

1. růžová jádrová omítka, 2. okrová štuková omítka
3. světle šedá vápenná vrstva
4. světlá modrošedá vápenná výmalba
5. bílé a světlé vrstvy
6. novodobé výmalby zelená, žlutá, růžová a bílá, hlinkové a disperzní .

Sonda č. 4– horní roh pravé okenní špalety

1. světlé šedomodré výmalby
2. bílé vrstvy
3. růžově oranžová výmalba
4. světlá novodobá výmalba

Sonda č. 5 – pravá stěna, asi ve středu

1. okrová jemnozrnná omítka
2. modrošedá vápenná výmalba
3. bílé a světle šedé vrstvy, vápno a sádrové úpravy povrchu
4. zelená výmalba, 5. růžová výmalba
6. hnědorůžová výmalba
7. růžová výmalba, 8. okrová vrstva, 9. růžová vrstva
10. světlá nejmladší výmalba

Sonda č. 3 – okenní stěna, horní část pod fabionem

1. okrová jemnozrnná omítka
2. světlá modrošedá vrstvy 2 - 3
3. světlé vápenné vrstvy 3 - 4
4. světlá okrová vrstva, 5. žlutá výmalba
6. světlé novodobé výmalby

Sonda č. 8 - na levé stěně dveřního výklenku

1. růžová hrubozrnná jádrová omítka, 2. jemnozrnná okrová omítka
3. bílá vápenná vrstva, 4. větší počet vápenných vrstev
5. novodobé výmalby barevné a světlé

Sonda č. 6 –pravá okenní špaleta

1. okrová jemnozrnná omítka
2. modrošedá výmalba na vápenném podkladě, okrové skvrny – probarvení emaily
3. modrá výmalba na bílém podkladě vrstvy
4. bílé a šedé vápenné vrstvy
5. novodobé výmalby – růžová, žlutá a bílá

Sonda č. 7 –levá okenní špaleta

1. okrová jemnozrnná omítka, 2. světlá modrošedá vápenná výmalba
3. bílá vrstva, 4. šedá vápenná vrstva, 5. bílé a šedé vápenné vrstvy
6. žlutá výmalba, 7. světlá výmalba

Původně rohová místnost se dvěma okny k jihu a k západu, dnes rozdělená příčkou se dveřmi a podélným oknem

V rohu místnosti je umyvadlo a dlaždičky.

V prostoru (prostorech) bylo provedeno 8 sond, z toho 4 v okenních špaletách, 2 na stěnách a 2 na stropě.

Sonda č. 1 – levá okenní špaleta okna k jihu

1. jádrová, hrubší omítka okrové barvy, 2. jemnozrnná okrová omítka
3. světlá modrošedá vápenná vrstva (bez bílého podkladu)
4. bílá vápenná vrstva, 5. bílá hladká vrstva (sádra?)
6. novodobé výmalby – okrová, žlutá, 2 růžové vrstvy
7. nejnovější výmalby

Sonda č. 2 – pravá okenní špaleta okna k jihu

1. okrová jemná omítka
2. světlá modrošedá vápenná vrstva
3. bílá vápenná vrstva, 4. šedá vápenná vrstva
5. modrošedá vápenná vrstva
- 6., 7. dvě bílé vápenné vrstvy
8. modrošedá vápenná vrstva
- 9., 10., 11. novodobé výmalby, oranžová, žlutá, bílá

Sonda č. 3 – horní roh špalety okna k jihu a přilehlé stěny

1. jemnozrnná okrová omítka, 2. šedomodrá vápenná vrstva
3. bílé vápenné vrstvy, 4. světlá okrová vrstva
5. šedomodrá výmalba
6. Novodobé malby – okrová, oranžová, žluté a světlé

Sonda č. 4 – jižní stěna, horní část

1. jádrová narůžovělá omítka, světlá jemnozrnná okrová omítka
2. modré, šedé a bílé vápenné vrstvy, pastelové hlinkové....

Sonda č. 5 – strop a fabion nad západní stěnou

Sonda č. 6 – střední část stropu

1. jemnozrnná okrová omítka, 2. šedá vápenná vrstva
3. modrošedá vápenná výmalba (od fabionu směrem na plochu stěny)
4. bílé a světlé vápenné vrstvy, 5. šedá vápenná výmalba
6. novodobé malby hlinkové a disperzní – žlutá, oranžová, oranžová do hněda, růžová a bílá

Sonda č. 7 – pravá okenní špaleta okna k západu

1. jemnozrnná okrová omítka
2. modrošedá vápenná vrstva, bez bílého podkladu
3. bílé a světlé vápenné vrstvy
4. hladká bílá vrstva (sádra?)
5. bílá vápenná vrstva
6. zelená výmalba
7. oranžová výmalba
8. bílé nejnovější výmalby

**Sonda č. 8 – levá okenní špaleta okna k západu a přilehlá příčka
stěna:**

1. jádrová okrová omítka
2. jemnozrnná okrová omítka
3. modrošedá vápenná vrstva
4. bílé a světlé vápenné nátěry
5. světlá bílookrová vápenná vrstva
6. šedé vápenné výmalby
7. barevné malby – zelená, oranžová, růžová a okrová
8. nejnovější bílé nátěry

příčka

- 1a. šedá jádrová omítka
- 2a. jemnozrnná okrová omítka
- 3a. bílá vrstva
- 4a. novodobé výmalby okrová, žlutá a bílé

Chodba s valenou klenbou a oknem k jihu

Chodbička je úzký prostor, z něho jsou přístupné poslední 2 místnosti západního křídla.

Ve spodní části jsou stěny natřeny olejovou barvou, další emailové nátěry (pod bílými novodobými) sahají až do výše klenby. Stěna jsou narušeny větším počtem zabudovaných skříní a skříněk.

V chodičce bylo provedena 9 sond, 3 v okenní špaletě, 5 na stěnách a 1 na náběhu klenebníma na oblouku nad vstupem.

Sonda č. 1 – levá okenní špaleta

Sonda č. 2 – levá okenní špaleta a nadokenní záklenek

Sonda č. 3 – pravá okenní špaleta

Nalezeny novodobé hrubozrné šedé omítky a omezený počet vrstev výmalb (1–2)

Sonda č. 4 – stěna orientovaná k západu

1. hrubá narůžovělá omítka se znečištěným povrchem (mladší baroko ?)
2. olejové nátěry
3. hlinkové a disperzní výmalby

Sonda č. 5 – jižní stěna, střed, spodní část

Hrubozrná omítka s bílošedým povrchem a větší počet emailových vrstev.

Sonda č. 7 – stěna, nad podlahou

Hrubozrná omítka s bílou a tmavě šedou vrstvou.

Sonda č. 6 – horní část západní stěny přecházející na klenbu

Olejové vrstvy z různé doby,

Sonda č. 8 – východní stěna

Hrubozrná omítka s fragmenty červené barvy a olejovými nátěry.

Sonda č. 9 – náběh klenební a oblouk nad vstupem do chodbičky

Obtížně odstranitelné vrstvy olejových nátěrů na hrubozrné omítce s fragmenty historických vrstev.

Sonda č. 10 – západní stěna

Hrubozrná omítka se zrna zalitými vápnem, na povrchu zbytky barevné výzdoby.

Hrubozrná omítka může být barokního původu – mladší barokní (?).

Místnost se 2 okny orientovanými k jihu, jižní křídlo kláštera, jedním dveřním vchodem (další původní dveře byly zazděny).

V prostoru bylo realizováno celkem 21 sond středních a větších rozměrů a 2 sondy malé.

15 sond bylo provedeno na stěnách, převážně ve vyšších partiích, 7 v okenních špaletách a 1 na stropě.

V okenních špaletách byly nalezeny fragmenty původní kletované omítky, místně jemnozrnná okrová omítka na růžové jádrové vrstvě.

Na pravé stěně je rozsáhlý defekt v omítce, byl opraven šedými novodobými materiály.

Sondy se soustředily na zdokumentování rozsahu dochování zajímavých dekorativních výzdob původem z 19. století. V 10 sondách provedených v asi metrovém pásu od stropu byly výzdoby nalezeny a tím bylo dokázáno dochování malby na všech stěnách místnosti.

Nalezené malby jsou v dobrém stavu a přesto, že se jedná o temperové resp. křihové malby z 19. století, bude je možné po odkryvu restaurovat nikoli rekonstruovat. S jistou mírou poškození je nutné počítat.

Sonda č. 1 – severní stěna, roh místnosti

1. okrová jemnozrnná štuková omítka
2. dekorativní malba na šedém podkladě, malby jsou asi dvě (?), obě z 19. století, vzájemně se nenarušují, ozdobné pásy provedené šablonovou technikou jsou nad sebou, malba horního pásu je spíše plošná, khaki zelenou, druhý pás je lineární, malován převážně ultramarínem zeleným (viz. chem. rozbor)
3. novodobé vrstvy

Sondy č.2 a 4 – severní stěna, č. 5 a 11 – východní stěna, č. 10 a 9 – jižní stěna, č. 6 a 7 – západní stěna – dokládají dochování dekorativních maleb kolem celé místnosti.

Sonda č. 8 – jižní stěna

1. výrazně modrá výmalba
2. dekorativní malba na šedém podkladě
3. barevné novodobé výmalby

Sonda č. 13 – jižní stěna, spodní část

1. okrová omítka na červenohnědé jádrové
2. výrazně modrá výmalba
3. okrová vrstva
4. hnědozelená vrstva
5. oprava mladší omítkou
6. bílý nátěr, žluté vrstvy, novodobé výmalby

Sonda č. 12 – pravá okenní špaleta pravého okna

1. kletovaná omítka
2. světlé vápenné vrstvy
3. šedá vrstva
4. okrová vrstva
5. šedé a bílé nátěry
6. novodobé barevné výmalby

Sonda č. 14 – levá okenní špaleta pravého okna

1. kletovaná omítka s šedým povrchem
2. různorodé mladší vrstvy

Sonda č. 15 – levá okenní špaleta levého okna

1. jemnozrnná okrová omítka
2. místní opravy
3. šedohnědá vrstva
4. barevné novodobé výmalby

Sondy č. 18 a 19 – pravá okenní špaleta levého okna

1. jemnozrnná okrová omítka na světlé růžovošedé hrubší podkladové (původní ?)
2. světle šedá a světle okrová vrstva
3. zelenošedá vrstva
4. šedá vrstva
5. bílá vrstva
6. hlinkové výmalby růžová, žlutá ...
7. novodobé výmalby

Sonda č. 17 – západní stěna, spodní část

1. cihelné zdivo
2. šedá omítka
3. šedookrový štukmístní oprava
4. růžové nátěry
5. novodobé výmalby.....(omezený počet malířských úprav)

Sonda č. 16 – roh okenní špalety a jižní stěny

Kletovaná omítka nebyla nalezena.

1. okrový štuk na hnědočerveném jádru
2. vápenné a hlinkové vrstvy

Místnost jižního křídla kláštera, třetí od schodiště

Místnost byla v době realizace průzkumu přeplněná těžkými předměty, za několika provedených sond (4) lze předpokládat, že nálezy budou podobné.

Sonda č. 1 – východní stěna

1. okrová omítka
2. novodobá oprava odlišnou omítkou

Sonda č. 3

1. červenohnědá omítka
2. bílé vápenné vrstvy
3. zelená hlínková výmalba
4. růžová výmalba
5. novodobé malby

Sonda č. 4 – okenní nika

1. jemnozrnná okrová omítka
2. modrobílý vápenný nátěr
3. větší počet vápenných vrstev
4. hlínkové výmalby
5. novodobé výmalby

Místnost na konci jižního křídla kláštera, před schodištěm

V místnosti bylo provedeno 11 sond, 8 na stěnách a 3 v okenních špaletách.

Místnost je výjimečná poměrně značným dochováním nejstarší hlazené omítky. V lepším stavu se dochovala v horních partiích stěn nalezena byla též v okenních špaletách. Směrem k podlaze jsou omítky poškozené. Kletovaná omítka nedosahuje až k plochému stropu asi z důvodu stavební změny.

Sondy č. 1 a 2 – východní stěna

1. kletovaná omítka končí asi 50 cm od stropu, dále pokračuje okrová omítka na hnědé jádrové
2. červená rudková kresba – historické grafity
3. vápenný zákal
4. modré vápenné nátěry
5. bílé vápenné vrstvy
6. barevné a monochromní novodobé výmalby

Sonda č. 3 – severní stěna

Kletovaná omítka, dále viz. sondy 1 a 2.

Sonda č. 4 – východní stěna

Kletovaná omítka s šedým povrchem.

Sondy č. 5 a 8 – okenní špalety s plastickou ozdobou

1. kletovaná omítka (opravy mladší omítkou) s šedým povrchem, ostré hrany původního tvaru
2. světle okrová vrstva
3. větší počet bílých a šedých vrstev vápenných popřípadě sádrových
4. modré výmalby
5. růžová hlínková výmalba
6. novodobé světlé malby

Sonda č. 6 – pravá okenní špaleta

1. kletovaná omítka se světle okrovou vápennou vrstvou na povrchu
2. modré výmalby, 3. bílé vrstvy, 4. novodobé výmalby

Sonda č. 10 – vpravo od okna, jižní stěna

1. kletovaná omítka s hnědým povrchem, stará poškození vyplněná dalšími vrstvami
2. světle okrová vrstva
3. bílé vápenné nátěry
4. modré výmalby
5. hlínkové vrstvy růžově oranžová a růžová
6. novodobé výmalby

Schodiště se dvěma podestami, jižní křídlo kláštera

Schodištní stěny byly v mladší době opatřeny vrstvami ochranných emailových nátěrů. Mechanické sondy byly prováděny na stěnách, mezipodestách, v okenních špaletách i klenbách, až směrem k půdě. V celém prostoru schodiště byly nalezeny původní kletované omítky. Na omítce se objevují další prvky, kresby nebo ryté kresby. Červené linie podtrhují plastické tvary kolem okenních špalet, a dále jsou nacházeny jako volné tahy v řadě sond, jinde jsou červenou nakresleny zámotky, shluky čar. Místně linie působí jako historické grafity. Spolu s rytými liniemi, tulipán, kružnice, a štětcovými bílými tahy se naznačuje možnost záměrné složitější výzdoby – mramorování nebo jiná výzdoba. Méně se objevuje hnědá kresba.

Povrch omítky je zde zabarven do růžova až oranžově červená, náhodné probarvení od místních červených písků z oprav se zdá málo pravděpodobné (chemický rozbor – železitá červen).

Na schodišti bylo provedeno asi 20 sond, popsáno jich bylo 17.

První mezipodesta

Sonda S 1 – první mezipodesta, levá okenní špaleta 1. okna

1. silná vrstva hrubší omítky (původní) s vyhlazeným povrchem
2. větší počet vápenných vrstev, bílé a šedé barvy, na nejstarší černé skvrny
3. novodobé žluté a bílé výmalby
4. emailové nátěry

Sonda S 2 – první mezipodesta, pravá okenní špaleta 1. okna

1. kletovaná omítka s okrovým povrchem
2. vápenné vrstvy
3. místní opravy sádkou
4. emailové nátěry

Sonda S 3 – první mezipodesta, levá okenní špaleta 2. okna

1. kletovaná omítka s okrovým povrchem, červená kresba
2. světlé zbytky olejového nátěru
3. emailové vrstvy

Sonda S 4 – první mezipodesta, pravá stěna a část klenby

1. kletovaná omítka se světlým povrchem
2. vápenné nátěry

Sonda S 5 – první mezipodesta, klenba

1. kletovaná omítka se světlým povrchem
2. vápenné nátěry

Sonda S 6 – první mezipodesta, u podlahy

1. kletovaná omítka
2. vápenné vrstvy
3. barevné soklové nátěry, červený a černý
4. vápenné a novodobé vrstvy

Sonda S 7 – první mezipodesta, levá okenní špaleta 2. okna

1. kletovaná omítka se světlým povrchem, modelovaný ozdobný prvek na hraně špalety
2. hnědé skvrny
3. zbytky modrých nátěrů
4. bílé a šedé vápenné vrstvy
5. novodobé výmalby, žluté a bílé

Sonda S 8 – pravá stěna nad schody

1. kletovaná omítka s hnědým povrchem
2. řada vápenných vrstev
3. modrá linie ukončující starší soklový nátěr
4. novodobé výmalby a emailové nátěry

Druhá mezipodesta, směrem do půdního prostoru

Dochování kletované omítky zde bylo doloženo asi 10 sondami, zvláště sonda S 10 je rozměrná, přes 1m².

Sondy S 13, S 14, S 15 – východní stěna mezipodesty

1. kletovaná omítka se znečištěným povrchem
2. emailové vrstvy

Sondy S 11 a S 12 – pravá okenní špaleta levého okna

1. kletovaná omítka s růžovým povrchem a šedými skvrnami
2. oprava hrany špalety hrubozrnnou omítkou (mladší baroko ?), z ní vymodelován i ozdobný prvek
3. emailové vrstvy

Sonda S 9 – levá okenní špaleta a záklenek pravého okna

1. světle růžově zabarvená kletovaná omítka se zajímavými detaily na povrchu, jasně červené kresebné tahy se protínají s bílými, asi štětcovými, při okrajích špalety je naznačeno rámování, v ploše jsou vyryté kruhové tvary, *s dávkou fantazie je možné tušit záměrně provedené kružnice.....*, květina – tulipán je vyrytá zcela zřetelně
2. hrana špalety je opět opravena hrubší omítkou
3. bílé vápenné nátěry
4. emailové vrstvy

Sonda č. S 10 – západní stěna mezipodesty

1. kletovaná omítka místy až s červeným povrchem (chem. průzkum – železitá červeně), končí několik cm pod dnešní hranou emailů, zakončení se projevuje plasticky (*stavební úpravy*), z omítky je precizně vymodelována hrana špalety s oválným zdobným prvkem, hrana je podtržena jasně červenou linií, na ploše omítky jsou grafity v červené, hnědé a černé barvě (architektura – střecha *s vlajkou* ?)
2. bílé vápenné nátěry
3. emailové vrstvy

Chodba v prvním patře kláštera, jižní a západní křídlo

V celé délce chodby prvního patra bylo provedeno asi 23 sond. Strop je zde nepůvodní, vystavěný s pomocí travers, původně byl pravděpodobně plochý (viz. církevní křídlo). Sondování se soustředilo na dochování původní omítkové vrstvy, zda následkem přestavby stropu nedošlo k jejímu zničení nebo velkému poškození. Kletovaná omítka se zde dochovala v menší míře, nalezena byla v jižní části chodby, v západní byla nahrazena mladšími omítkami.

Část chodby nad schody, oddělená příčkou

Sonda č. Ch 1

1. hrubozrnná omítka (mladší barokní ?) nanesená až ke stropu
2. bílá vápenná vrstva
3. barevné výmalby žluté a modré
4. novodobé nátěry

Sondy č. Ch 6 a Ch 7

1. hrubozrnná omítka se zajímavým povrchem, větší zrna písku při vyrovnávání vytvořila v ploše nepravidelné vrypy, cestičky
2. bílý vápenný nátěr, potlačuje vrypy, povrch omítky působí zajímavě – graficky
3. modré a bílé vápenné nátěry
4. novodobé nátěry

Sondy č. Ch 5 (pravá okenní špaleta) a Ch 3

1. poškozená kletovaná omítka zabarvená hnědočerveně omítkou mladší
2. modré a bílé vápenné vrstvy
3. novodobé nátěry

Sonda č. Ch 2-

- zachycuje různobarevné výmalby prostoru – hnědá, červená, modrá, žlutá, bílá.

Chodba prvního patra od příčky

Sonda č. Ch 9 – severní stěna

1. rozpučená kletovaná omítka se světle šedým povrchem s tmavšími skvrnami
2. nepůvodní vrstvy

Sonda č. Ch 10 – severní stěna u stropu a část klenby

1. kletovaná omítka dochovaná až ke stropu
2. na klenbě jemná okrová omítka mírně přetažená na stěnu
3. modré, bílé a žluté výmalby

Sonda č. Ch 11 – levá okenní špaleta 1. okna, plastická ozdoba hrany

1. kletovaná omítka s růžovou vápennou vrstvou na povrchu a černým kresebným detailem
2. světlé vápenné, hlinkové a disperzní vrstvy

Sonda č. Ch 12 – jižní stěna

1. kletovaná omítka
2. modré a žluté výmalby

Sondy č. Ch 13, Ch 15 a CH 16

Dlouhé páskové sondy od stropu směrem dolů dokládají dochování nejstarší hlazené omítka až ke klenbě, omítka je narušena elektroinstalací. Mladší vrstvy jsou modré, bílé a žluté nátěry.

Sonda č. Ch 17 – oblouk oddělující jižní a západní část chodby

1. hrubší omítka
2. modré, modro šedé, šedé vrstvy, bílé vrstvy
3. novodobá výmalba – světle žlutá

Chodba prvního patra, západní část

Sonda č. Ch 18 – západní stěna

1. hrubozrnná omítka
2. oprava mladšími omítkami
3. bílý vápenný nátěr
4. modré výmalby
5. žlutá malba
6. novodobé vrstvy

Sonda č. Ch 19, východní stěna, za obloukem

1. okrová omítka na hnědé jádrové
2. bílé a modré vápenné nátěry
3. žluté a bílé výmalby
4. růžová malba s válečkem
5. novodobé vrstvy

Sonda č. Ch 20, na hraně oblouku

1. okrová jemnozrnná omítka na hnědočervené jádrové
2. modrošedý vápenný nátěr
3. větší počet bílých vápenných vrstev
4. novodobé výmalby

Sondy č. Ch 21, Ch 22, Ch 23 – okenní špalety

1. hrubozrnná omítka (mladší barokní) na světlejším jádře
2. bílý vápenný nátěr
3. modré vápenné výmalby
4. bílé vrstvy a sádrové opravy
5. novodobé výmalby

Chodbička na konci západního křídla kláštera, 1. patro, nad předsíní

V chodbičce bylo provedeno 9 sond, převážně na stěnách. na valené klenbě byla nalezena mladší omítka, okrový štuk na hnědočerveném jádře. Zajímavý nález je především v sondách P1 a P2, kde na vápenné vrstvě na hlazené omítce červené linie a skvrny připomínají mramorování. Na východní stěně se původní omítka dochovala lépe, západní stěna je značně poškozena vedením elektroinstalace.

Sondy č. P1 a P2

1. kletovaná omítka s šedým povrchem
2. vápenná vrstva s červenými liniemi a červenou lazurou
3. bílé a šedé vápenné nátěry
4. novodobé vrstvy

Sondy č. P3, P4, P5, P6 a P7 – východní stěna

1. kletovaná omítka s šedým povrchem
2. vápenná vrstva
3. šedé a bílé vápenné přetěry
4. novodobé vrstvy

Sondy č. P6 (část na klenbě) a P8 – klenba

1. okrová omítka na hnědé jádrové
2. bílé a šedé vápenné nátěry
3. novodobé vrstvy

Sonda č. P9 – západní stěna –

- fragment hlazené omítky , poškození vedením elektroinstalace

Místnost s klenbou v 1. patře, první od schodiště, jižní klášterní křídlo

Místnost charakterem klenby připomíná refektář a klenutou místnost v přízemí. Nebyla zde nalezena žádná ze dvou nejstarších historických omítek. Omítka třetí, okrový štuk, hnědočervené jádro, byly nanášena celoplošně, později napekována a nově omítnuta, opět okrovou omítkou a místy sádrrou. Mezi oběma okrovými štuky byla místnost malována a malbu je nutné považovat za historickou. Pekování je velmi razantní, a restaurování pravděpodobně monochromní malby by bylo obtížné. Zcela nelze vyloučit, že šedé zbytky na světlé khaki výmalbě nejsou zbytky dekoru.

V místnosti bylo realizováno 12 sond, 7 na klenbě, 2 na stěnách, 2 v okenních špaletách a 1 na záklenku dveřní niky.

Sondy č. 5, 6, 7, 8, 9, 10 – klenba místnosti

1. jemnozrnná okrová omítka na hnědočerveném jádře, cihelné zdivo
2. teple okrová světlá vápenná vrstva
3. světlá khaki vrstva
4. zbytky šedé vrstvy
5. pekování, další okrová vrstva omítky, sádrové opravy
6. bílé, světle modré a světle okrové výmalby
7. novodobé vrstvy

Sondy č. 1 a 2 – okenní špalety

1. okrová omítka
2. světle modrošedý vápenný nátěr
3. dvě vrstvy modrých výmaleb
4. bílé nátěry
5. oranžová, růžová a okrová hlinkové vrstvy

Sondy č. 3 a 4 – stěny místnosti a č. 11 – záklenek dveřní niky

1. hnědočervená omítka s okrovým štukovým povrchem
2. bílé vápenné vrstvy
3. šedé výmalby
4. hlinkové výmalby žlutá, růžová a žlutá

Sonda č. 7 – část klenby u okna

1. omítka s okrovým štukem
2. bílý vápenný nátěr
3. světle šedý vápenný nátěr
4. dvě světle modré vrstvy
5. tři šedobílé vrstvy

Druhá místnost od schodiště, 1. patro, jižní křídlo kláštera

Místnost je nižší, s plochým stropem. V sondách byly nalezeny monochromní výmalby z mladších historických období na časově třetí omítce.

V prostoru bylo provedeno 11 sond – 3 na stropě, 2 v okenních špaletách, 2 v dveřní nise a 4 na stěnách.

Sonda č. 1, 2 a 3 – strop

1. rákos
2. červenohnědá jádrová omítka, jemnozrnný okrový štuk
3. bílý vápenný nátěr
4. větší počet bílých šedých vápenných vrstev
5. bílé sádrové opravy
6. bílé novodobé vrstvy

Sondy č. 6 a 7, okenní špalety

1. silná vrstva jádrové růžovohnědé omítky
2. jemnozrnný okrový štuk
3. tenký bílý vápenný nátěr
4. šedé vápenné nátěry
5. šedozelené vápenné nátěry
6. bílé vrstvy
7. jasně zelená hlinková výmalba
8. bílá vrstva
9. pastelová oranžová výmalbě
10. světle růžová malba

Sondy č. 4 a 5 – stěny

1. omítka, jádro a okrový štuk
2. bílé a šedé vápenné nátěry
3. hlinkové výmalby – khaki zelená, jasně zelená, růžová, žlutá, oranžová, růžová

Sonda č. 8 – strop, fabion a horní část stěny-

- část na stropě a fabionu opakuje nálezy sond č. 1, 2 a 3 a část na stěně sondě č. 4 a 5.

Sonda č. 9 –

- na identické omítkové vrstvě je nalezena řada různobarevných hlinkových výmaleb.

Sondy č. 10 a 11- dveřní nika-

- opakují nálezy z ostatních sond.

Místnost třetí od schodiště, první patro, jižní křídlo kláštera -

- bylo provedeno 6 sond, nálezy jsou identické s předcházející místností.

Čtvrtá místnost, její první část, s předsíňkou

Místnost je malá, příčkou s velkým okem je oddělena o předsíňky. V sondách nalezené omítky jsou novodobého charakteru, odlišné od všech ostatních historických omítek v objektu. Často je přímo na omítce tvrdá, hladká vrstva emailu. Výmalby jsou novodobé, hlinkové s válečkem.

V místnosti bylo provedeno 5 sond, v předsíňce 2.

Sondy č. 3, 4, 5 a 7

1. novodobá hnědá omítka
2. šedá emailová vrstva
3. hlinkový výmalba

Sonda č. 5

1. novodobá hnědá omítka
2. čtyři výmalby s válečkem
3. novodobé výmalby

Sondy č. 1 a 2 – předsíňka

1. omítka poškozená vedením el. proudu
2. šedá emailová vrstva
3. oprava omítky
4. bílá vrstva
5. dvě žluté výmalby
6. novodobé vrstvy

Čtvrtá místnost, její druhá část, s předsíňkou

Nálezy zde jsou velmi podobné první části místnosti, dochovaných vrstev je ještě méně.

Omítka se podobá třetí historické omítce v klášteře, červenohnědé jádro a okrový štuk, přímo na ní jsou vrstvy šedých a smetanových emailů. Na příčce mezi částmi místnosti je mladší hnědá omítka s výmalbou s válečkovým vzorem.

V předsíňce je na omítce opět šedý email, na něm světlý email, následuje žlutá monochromní malba a novodobé vrstvy.

Sond zde bylo provedeno celkem 6.

Malá místnost, dříve chodbička, s předsíňkou

V malém prostoru s jedním oknem a plochým stropem bylo nalezeno na stěnách velké množství vrstev, převážně bílých, zabarvených do šeda, modra... Omítka je pravděpodobně původní, mladší barokní, hrubozrnná s povrchem přetřeným vápnem. Nejstarší vápenná vrstva je zabarvena mírně různorodě, do modra, šeda, okrova (původní více barevné kolorování?).

V místnosti byly provedeny 3 sondy, v předsínce 1.

Sondy č. 1, 2 a 3

1. hrubozrnná omítka
2. místně rozdílně zabarvený vápenný nátěr
3. větší počet vápenných vrstev
4. hlinkové výmalby žluté a růžové
5. novodobé malby

Sonda č. 4 – předsíň

1. hrubozrnná omítka
2. šedý vápenný nátěr
3. hnědá vrstva
4. větší počet vápenných vrstev
5. novodobé nátěry

Rohová místnost se dvěma okny, k jihu i k západu

V místnosti byla provedenými sondami doložena hrubozrnná omítka (mladší barokní ?) ve velmi dobrém stavu. V okenních špaletách je omítka dokončena okrovou jemnozrnnou vrstvou. Sond bylo realizováno celkem 7, 5 na stěnách a 2 v okenních nikách.

Sonda č. 1 – jižní stěna

1. hrubozrnná omítka
2. vápenná vrstva s modrošedým povrchem
3. několik modrých výmalb
4. sytě modrá malba
5. vápenné vrstvy
6. růžová výmalby
7. khaki zelená výmalba
8. jasně zelená výmalba
9. novodobé vrstvy

Sonda č. 2 – roh jižní a východní stěny

1. hrubozrnná omítka s modrošedým vápenným povrchem
2. řada nepůvodních vrstev
3. novodobé výmalby

Sonda č. 5 – jižní stěna

1. hrubozrnná omítka
2. modré výmalby
3. výrazně modrá malba
4. několik bílých vrstev
5. jasně zelená výmalba
6. novodobá žlutá vrstva

Sonda č. 6 – jižní stěna

1. hrubozrnná silná vrstva omítky
2. šedomodrá vápenná vrstva
3. šedá vrstva
4. jasně modrá výmalba
5. bílé vrstvy
6. teple zelená hlínková malba
7. jasně zelená hlínková malba
8. žluté výmalby

Sonda č. 4 – západní stěna, u stropu

1. hrubozrnná omítka
2. šedá vápenná vrstva
3. bílé vrstvy
4. teple zelená hlínková malba
5. jasně zelená hlínková malba
6. novodobé žluté nátěry

Sonda č. 3 – jižní okno

1. světle růžově šedá, hrubá omítka zakončená tenkou okrovou vrstvou
2. vápenné nátěry, bílé a modré
3. jasně modrá výmalba
4. citrónově zelená výmalba
5. jasně zelená malba
6. novodobé vrstvy

Sonda č. 7 – západní okno, pravá špaleta

1. hrubozrnná omítka zakončená okrovou vrstvou
2. modré a šedé vápenné nátěry
3. hlinkové a novodobé vrstvy

Místnost s výklenkem (původním ?), okno k západu, 1. patro

V místnosti byla nalezena zajímavá dekorativní malba zřejmě provedená pomocí šablon. Dekor, nejspíše rostlinný motiv, se soustředil na výzdobu pásu asi 50 cm od stopu a zdobil také strany výklenku. Výzdoba je v horším stavu v porovnání s dekorativní malbou v přízemí, přesto je její obnova řešitelná. Při její realizaci by byly kombinovány postupy restaurování a rekonstrukce.

V místnosti bylo realizováno asi 12 sond, 2 v okenních špaletách, 1 v okenní nise a 9 na různých místech stěn.

Sondy č. 1 a 2 – pravá strany výklenku, jižní stěna

1. hrubozrnná omítka
2. vápenné nátěry bílý a světle šedý
3. dekorativní malba (dvě velká mechanická poškození na stěně byla před zahájením průzkumu)
4. zelené, modré, růžové.....hlinkové výmalby a novodobé vrstvy

Sondy č. 3, 4, 5 a 6 – severní a východní stěna, roh místnosti

1. hrubozrnná omítka
2. vápenné nátěry bílý a světle šedý
3. dekorativní malba v různém stupni dochování
4. zelené, šedé, růžové.....hlinkové výmalby a novodobé vrstvy

Sondy č. 7 a 8 – okenní špalety

1. silná vrstva růžovošedé hrubé omítky (původní, nejstarší, která nebyla dokončena hlazením – kletováním ?)
2. jemnozrnná okrová omítka
3. modré a šedé vápenné nátěry
4. barevné hlinkové a novodobé malby

Sonda č. 9 – dveřní nika

Sonda je provedena přes zalomení stěny, výklenek byl stavebně upraven.

1. hrubozrnná omítka uzavřená bílým vápenným nátěrem (mladší barokní ?)
2. vrstvy modrých světle modrých výmaleb
3. jemnozrnná okrová omítka
4. jasně zelené a žluté malby
5. novodobé nátěry

Sonda č. 10 – levá boční stěna výklenku

1. hrubozrnná omítka s vápenným povrchem
2. tmavé linie (asi součást dekorativní malby)
3. velký počet modrých výmaleb
4. bílé vrstvy
5. hlinkové a novodobé nátěry

Sonda č. 11 a 12 – jižní a východní stěna, spodní část

1. hrubozrnná omítka s vápenným povrchem, v s. č. 11 fragment dekorativní malby
2. modré nátěry
3. bílé vrstvy
4. hlinkové výmalby – zelená, žlutá, oranžová...
5. novodobé vrstvy

Třetí místnost západního křídla kláštera

V místnosti bylo provedeno 5 sond, dvě v okenních špaletách a 3 na stěnách.

Nálezy jsou podobné s místností předcházející, jen dekorativní výmalba nalezena nebyla.

Sonda č. 1 – jižní stěna

1. hrubozrnná omítka s vápenným povrchem
2. modré a bílé vápenné nátěry
3. hlínkové a novodobé výmalby

Sonda č. 2. – jižní stěna

1. velmi silná hrubozrnná omítka (dvě vrstvy ?)
2. bílý vápenný nátěr
3. novodobé vrstvy

Sonda č. 4 – okenní špaleta

1. jemnozrnná okrová omítka
2. modrá vápenná vrstva
3. bílé a šedé vápenné nátěry
4. hlínkové a novodobé malby

Sonda č. 5 – východní stěna , přes fabion až ke stropu

1. hrubozrnná omítka
2. modré a šedé vápenné nátěry
3. pastelové hlínkové výmalby
4. novodobé vrstvy

Místnost nad refektářem – 1. patro, západní křídlo kláštera

Prostor větších rozměrů byl příčkami rozdělen na několik menších místností a přístupovou chodbičku. Nejzajímavější nálezy jsou na stěnách západní a jižní, kde dochovaná omítka může náležet vznikem k mladšímu baroknímu stavebnímu období kláštera.

chodbička:

Sondy č. 1 A a 2 A

1. omítka s okrovým jemným povrchem
2. bílý vápenný nátěr, místně tmavě šedé vrstvy
3. větší počet světle modrých a šedých vápenných vrstev
4. novodobé nátěry

Sondy 1, 2, 3, 4, (pravá část), 9 a 10 (levá část)

1. jádrová omítka, štuk – tmavší okr, povrch zpracován s plastickým vzhledem, s viditelnými zrny
 2. vápenný nátěr smetanově zabarvený, na povrchu šedohnědá vrstva
 3. tmavě šedá až černá vrstva
- u sond č. 1, 2, 3 a 4 následuje opět
4. smetanově zbarvený vápenný nátěr, šedohnědý povrch
 5. druhá, skoro černá vrstva
 6. modré vápenné nátěry
 7. šedé a bílé vápenné nátěry
 8. barevné hlinkové výmalby a novodobé vrstvy

Sonda č. 5 – severní stěna

1. smetanový vápenný nátěr na červenohnědé hrubší omítce
2. tmavě šedá vrstva
3. šedé, bílé a barevné vrstvy
4. novodobá malba

Sondy č. 6 a 7 (okno k severu), č. 12 a 13 (okno k jihu), č. 15 a 17 (další okna k jihu)

V okenních špaletách se nálezy opakují, jen se změnami v barevnosti hlinkových výmalb.

1. jemnozrnná okrová omítka na silné jádrové vrstvě
2. světlý vápenný nátěr, převážně šedý
3. modré a bílé vápenné nátěry
4. různobarevné hlinkové vrstvy
5. novodobé vrstvy

Sonda č. 8 – pravá okenní špaleta okna k západu –

-je provedena přes roh na západní stěnu. V okenní špaletě je okrová jemnozrnná omítka, ta končí těsně za oblým rohem, kde na omítce podobné nebo totožné s nejstarší klášterní omítkou (světlá, šedorůžová) jsou nanášeny tmavě šedé vrstvy.

Sonda č. 11 – roh stěny a jedné dodatečně vestavěné příčky

Opakuje nálezy z bývalého refektáře – příčka byla ke stěně přistaveny, spoj byl přelepen gázovým pruhem a povrch zakryt vápnem a sádkou.

Sondy č. 14 a 16 – jižní stěna

1. vápenná vrstva s okrově šedým povrchem
2. tmavě šedá vrstva
3. vápenný nátěr s šedým povrchem
4. větší počet modrých vápenných vrstev
5. sonda č. 14 – napojení příčky, silná vrstva sádry
6. vápenný nátěr
7. barevné hlínkové výmalby
8. novodobé vrstvy

Poslední 3 místnosti západního křídla kláštera v 1. patře byly v nedávné minulosti užívány k různým lékařským úkonům, jako operační sál,..... Jedna z nich byla výrazněji přestavěna – vznik velkého okna. Zvýšené požadavky na hygienu byly nejspíše příčinou nanášení emailů ve větším rozsahu, i po celé ploše místnosti. Malířské výzdoby v prostorách nalezeny nebyly, také byla pravděpodobně odstraněna většina hlinkových výmaleb.

Historické omítka zde nalezeny byly, v poškozené podobě. Jsou to fragmenty kletovaných omítek. Zachovány též zůstaly plastické ozdobné prvky některých rohů stěn (narušené, přetmelené).

Místnost se vchodem z boční chodbičky –

- je dnes užívána k výrobě plakátů.

V 5 realizovaných sondách byla pod novodobou omítkou a disperzními nátěry nalezena pekovaná okrová omítka s šedým povrchem.

Bývalá ambulance –

- je opatřena emailovými nátěry na stěnách i na stropě.

V asi 14 provedených sondách byla nalezena poškozená kletovaná omítka místně se zbytky vápenných nátěrů.

Poslední místnost západního křídla –

- asi v 9 sondách byla nalezena poškozená kletovaná omítka.

Chodbička v rohu severního a západního křídla -

- zde bylo provedeno asi 12 sond. Omítky byly vícekrát opravovány. V sondách č. 1, 2, 3 a 4 byly nalezeny starší historické, ale poškozené, omítky.

Výsledky průzkumu

V klášteře byly nalezeny 3 různé historické omítky a další omítky z oprav v mladší době.

1.- nejstarší dochovaná omítková vrstva – hlazená (kletovaná) omítka –

- je velmi silná, světlá, narůžovělá, starší barokní.

Byla doložena v přízemí v západním i jižním křídle ambitu, v předsínce, v prostoru západního vchodu, v okenních špaletách místnosti s dekorem a v poslední místnosti jižní části – v okenních špaletách, v horní části východní stěny a v poškozeném stavu i ve spodních částech stěn. Byla nalezena v celé délce schodiště až do půdního prostoru. Přímě na půdě je dochována mezi trámy. V 1. patře byla nalezena na stěnách a v okenních špaletách jižní části chodby a v chodbičce nad předsíní (na klenbách nalezena nebyla).

Na více místech v klášteře se tato rozpracovaná omítka bez dokončeného povrchu stala podkladem dalších historických vrstev.

2.-historická omítka – mladší barokní – je hrubozrnná –

- při zpracovávání byly většími zrny písku vytvořeny vrypy, reliéfní povrch reaguje na dopadající světlo. Barva vrstvy je sytě růžová až červená nebo červeno hnědá.

Omítka je zakončena bílým vápenným nátěrem.

Hrubozrnnou omítkou byly pravděpodobně dokončeny a opraveny plochy stěn, kde při první stavební etapě omítky dokončeny nebyly. Omítky jsou nanášeny vedle sebe, jen mírně přes vrstvu starší. Pouze ojediněle je hrubá omítka nanášena přes kletovanou, napekovanou (oba oblouky – lunety v rohu jižního a západního křídla ambitu). Zde po straně na valené klenbě (místo pro velký štukový rám) došlo asi k nějaké havárii – původní omítka byla zničena a nahrazena vrstvou mladší barokní. ta byla dále rozvedena až na sousedící stěny.

Hrubozrnná omítka byla v přízemí nalezena na vnějších stěnách ambitu a náběžích klenebních nad nimi, na valené klenbě (chybějící štukový rám), na obou obloucích v rohu ambitu, ve středních částech dalších oblouků, pravděpodobně též v chodbičce po straně místnosti s dekorem.

V 1. patře byla hrubozrnná omítka doložena v prostoru označeném malá místnost – předsínka, v rohové místnosti a místnosti další (šablonový dekor, okno k západu). I sondy v další místnosti (druhá od rohové) hrubou omítku připomínají. Omítka byla dále nalezena v místnosti nad refektářem, na její západní stěně a stěnách jižní a severní (v okenních špaletách byla „opravena“ jemnozrnnou okrovou omítkou. Stěny západní části chodby a okenní špalety jsou vytvořeny touto omítkou.

3.- historická omítka – 19. století (?) –jemnozrnná okrová na hnědočerveném jádře - se uplatňuje především v místnostech. Byla nanášena na stěny, klenby a stropy většiny místností v přízemí, na napekovanou kletovanou omítku západního

vchodu, byla užita na opravy různých poškození mladšího data. V 1. patře jsou touto omítkou provedeny vrstvy na novějších klenbách i původních (?) stropích. V 1. patře byla nalezena ve 3 místnostech jižního křídla, v rohové místnosti v okenních špaletách a ve špaletách dalších dvou místností západní části a v místnosti nad refektářem (zde také v chodbičce).

V posledních 3 místnostech prvního patra a prostorách věnovaných sociálnímu zařízení (přízemí i patro) je dochování historických omítek omezené.

Historické výzdoby a výmalby

1.- důležitým prvkem výzdoby jsou původní štukové rámy v předsínce a v ambitu. V prostoru realizace průzkumu jsou dochovány 3 v tvaru kříže a 1 obdélníkový, další 4 jsou v církevní části. V zrcadlech rámu nebyla nalezena malířská výzdoba (v církevní části v 1 rámu je malba s andílky mladšího vzniku). Perlovec a rozety byly kolorovány sytou přírodní červení, v lazuře rozetřené v okolí. V sondách nebyly nalezeny žádné stopy zlacení, lze se domnívat, že červená podoba byla finální.

Z plastických prvků nelze zapomenout na zdobené okenních a dveřních špalet, oválně rozšířený, prohnutý prvek na rozích se dvěma hranami.

2.- kresebná nebo malířská původní výzdoba byla nalezena v posledním oblouku - lunetě na konci jižního křídla. Výzdoba je subtilní, spíše kresebného charakteru, v šedé barevnosti, místně se dochoval okr, stopy zeleně a červeně. Ve vrcholu oblouku je namalována „kartuš“, v ploše jsou rozvinuty stuhy s nápisy, lístky.....

V dalších obloucích tato výzdoba zatím prokázána nebyla, nelze ji však zcela vyloučit. Na kletované omítce na více místech jsou šedé fragmenty, které mohou být původní výzdobou.

(..... viz. informace ve stavebně historickém průzkumu věnovanému kostelu a v diplomní práci V. Kurikovéna stěnách chodby mělo být 10 obrazů malovaných na omítce...)

3.- výzdoba schodištních mezipodest – kletovaná omítka je místy kolorována jasně červenou barvou (železitá červen – chem. průzkum), bílé a červené linie naznačují možnost jednoduchého mramorování nebo i jiné výzdoby (rytý tulipán, grafity....)

4. – mramorování – v chodbičce v 1.patře nad předsíní se zdá být jednoznačné.

5. – další zajímavý zdobný prvek byl nalezen v okenní špaletě na chodbě v 1. patře - na kletované omítce je **vápenná vrstva s růžovým povrchem a černým grafickým prvkem.**

6. – šedé skvrny různých tvarů na kletované omítce na hranách kleneb, při okrajích oblouků, místech, která bývala zdobena dekorativní malbou – místy působí jako zbytky malířské výzdoby. Chemický průzkum (odebraný vzorek) podpořil tuto domněnku.

7.- fialová barevnost – druhý oblouk ambitu – fragment malby, snad křídla (?).

8.- mladší barokní vrstva byla pravděpodobně bílá. V prostoru označeném malá místnost jsou na nejstarším vápně různobarevné skvrny – okrové, šedé, namodralé (jednoduché mramorování ?).

V místnosti nad refektářem jsou hrubozrnné stěny opatřeny bílou vápennou vrstvou a její povrch má barevnost sieny přírodní nebo okru tmavého (výmalba nebo nečistoty), následuje velmi tmavá šedá až černá.

9.- řada světle modrých monochromních výmaleb – byla provedena syntetickým ultramarínem (viz. chem. průzkum, stálý ve vápně, byl objeven r. 1826), malby pocházejí z 19. století.

10.- v klášteře byly nalezeny dochované **dekorativní šablonové malby ve dvou** místnostech, pravděpodobně pocházejí z 19. století.

V místnosti v přízemí je malba bohatší, jedná se asi o dvě malby v pásech nad sebou, na šedém podkladě, téměř se míjejí, při horním okraji stěn místnosti. Oba pásy jsou dobře dochované, restaurovatelné.

V místnosti s výklenkem v 1. patře byla malba doložena ve větším počtu sond, při její rehabilitaci by bylo třeba kombinovat postupy restaurování a rekonstrukce.

V mladších vrstvách nebyla zajímavá výzdoba nalezena.

V prostoru před bývalým refektářem bylo nalezeno pod velmi silnou omítkou kamenné ostění původního vchodu.

V interiéru objektu, na původně vnější stěně, v rohu západního a severního křídla, se dochovala část bosáže možná s fragmentem původní barevnosti fasády – červený okr. Detail fasády se stal interiérem již velmi dávno, neboť je přetřen množstvím nátěrů a hlavně řadou světle modrých vrstev. V poškozeních fasády v exteriéru se na starší omítce objevuje žlutá barevnost.

Návrhy a možnosti restaurátorského řešení některých prostorů bývalého paulánského kláštera v Nové Pace

Kletovaná omítka i omítka mladší, hrubozrnná, v přízemí jsou v dobrém stavu dochování a jejich povrch je zajímavý (trhlinami, strukturou, barevností). Celoplošné odkrytí nejstarších omítkových vrstev v ambitu a v předsíni by bylo prospěšné při hledání historického působení kláštera. Při restaurátorských pracích by se ověřily možnosti působení obou omítek vedle sebe a jejich mírného propojení např. lazurou ve vyzkoušené barevnosti. Odkryty a restaurovány by byly štukové rámy, poškozené a chybějící části by byly rekonstruovány.

Na schodišti provádějící restaurátorka doporučuje odkrytí a restaurování omítek se grafity a výzdobou především na mezipodestách a v okenních špaletách.

V 1. patře není kletovaná omítka v tak dobrém stavu dochování.... Přínosné by bylo restaurování alespoň růžové výzdoby v okenní špaletě nebo špaletách a plastických rohů špalet. V úvahu by připadala i rehabilitace mramorování v chodbičce nad předsíní.

Vzhledem k tomu, že byly nalezeny malířské výzdoby pouze ve dvou místnostech, obě z 19. století, doporučuje restaurátorka obě odkrýt a restaurovat. Působení dvou dekorativních maleb vedle sebe, resp. nad sebou, na téměř stejném podkladě je možné a bylo již vícekrát řešeno.

Jako optimální po ukončení průzkumu se provádějící restaurátorce jeví pokračování v restaurátorských pracích v příštím roce, dle finančních možností a dohodnutých postupů. Pro lepší představu, upřesnění možností a stanovení restaurátorského záměru doporučuje rozšířit některé provedené sondy do místních částečných nebo úplných odkryvů – např. v obloucích – lunetách, na schodišti, na klenbě, dle požadavků památkové péče a zadavatele. Dále by bylo možné některé odkryté části vyčistit, popř. retušovat....

Cílem těchto postupů by bylo dořešování naznačených otázek (šedá barevnost – je malba – není malba, dvě nejdůležitější historické omítky vedle sebe....)

Praha 10. 11. 2007

Eva Skarolková – Stuchlíková ak. mal.
Ametystová 26, 153 00 Praha 5
Barákova 349, 507 81 Lázně Bělohrad
lic. MK ČR – čj. 5687/91
603 746 086

Laboratorní zpráva

Paulánský klášter

Nová Paka

investor: občanské sdružení Život bez bariér (vozíčkáři)

zastoupené paní Jitkou Fučíkovou a panem Josefem Fučíkem

restaurátor: Skarolková Eva, ak. mal.

Pro chemicko-technologický průzkum výzdoby interiérů Paulánského kláštera v Nové Pace byly odebrány tyto vzorky:

- vz. č. 1 – přízemí, vstupní chodba ze severní strany
- vz. č. 2 – 1. patro, chodba, cca 7 m od schodiště, jižní stěna
- vz. č. 3 – jižní křídlo, poslední luneta před schodištěm, ve středu, pod klenbou
- vz. č. 4 – jižní křídlo, poslední luneta před schodištěm, ve středu, pod klenbou
- vz. č. 5 – 1. patro, oblouk na chodbě jižního křídla
- vz. č. 6 – přízemí, západní křídlo, zazděné kamenné ostění původního vstupu do refektáře
- vz. č. 7 – dekorativní malba, jižní křídlo, místnost v přízemí
- vz. č. 8 – šedá vrstva – přízemí, západní křídlo, klenba ambitu
- vz. č. 9 – I.NP – schodiště – podesta pod půdou
- vz. č. 10 – II.NP – 1. patro, chodbička orientovaná k severu – šedá

Analytické metody

- příprava příčných řezů zalitím úlomku vzorku do dentální pryskyřice SPOFACRYL a po vybroušení zhotovení barevných mikrofotografií digitálním fotoaparátem NIKON COOLPIX 4500
- mikrofotografie v UV světle
- mikroskopická a mikrochemická analýza
- zkoušky rozpustnosti

Mikroskopická analýza obsahovala prohlídku příčného řezu v normálním a UV světle, popis a změření vrstev. Mikroskopický preparát byl připraven rozetřením úlomku vzorku na mikroskle a po zakápnutí imersní tekutinou pozorován v normálním a polarizovaném světle. Mikrochemické reakce byly směřovány na identifikaci anorganických součástí malby působením zředěných kyselin, alkálií a kapkové reakce na důkaz prvků obsažených v pigmentech.

Výsledky

Vzorek č. 1 – přízemí, vstupní chodba ze severní strany – na světleřízové omítce jsou světlečervená a červená vrstva železité hlínky ve vápenném pojivu (po působení

kyselinou chlorovodíkovou pozitivní test na železo). Světlerůžová omítka obsahuje písky s červeně zabarvenými kysličníky železa.

Vzorek č. 2 – 1. patro, chodba, cca 7 m od schodiště, jižní stěna – na jemné světlerůžové omítce je světlešedá ve třech nátěrech s bílou vápennou vrstvou na povrchu. S největší pravděpodobností se nejedná o vrstvu nečistot, ale barevný nátěr.

Vzorek č. 3 – jižní křídlo, poslední luneta před schodištěm, ve středu, pod klenbou – na světlerůžové omítce jsou dvě bílé vápenné vrstvy, na kterých je tenká šedočerná linka s největší pravděpodobností jako barevná vrstva.

Vzorek č. 4 – jižní křídlo, poslední luneta před schodištěm, ve středu, pod klenbou – na světlerůžové omítce jsou dvě bílé vápenné vrstvy. Šedá linka odděluje několik dalších vápenných nátěrů (cca 3), na kterých jsou světlemodré vrstvy se zrny ultramarínu (hluboce modré částice s ostrými hranami jsou izotropní v polarizovaném světle, stále působením alkálií, působením kyselin se velmi snadno rozkládají). Rozdíl mezi přírodním ultramarínem a synteticky připraveným pigmentem je pouze ve velikosti částic a proto je rozlišení velmi obtížné. Jedná se s největší pravděpodobností o syntetický ultramarín z poloviny 19. století.

Vzorek č. 5 – 1. patro, oblouk na chodbě jižního křídla – na světlerůžové hrubozrnné omítce jsou u jednoho z úlomků až čtyři vápenné vrstvy, na kterých je několik vápenných nátěrů se zrny ultramarínu. U jiného z úlomků jsou světlemodré vrstvy přímo na omítce.

Vzorek č. 6 – přízemí, západní křídlo, zazděné kamenné ostění původního vstupu do refektáře – na bílé jemnozrnné omítce je asi 12 světlemodrých a bílých vápenných nátěrů se zrny ultramarínu.

Vzorek č. 7 – dekorativní malba, jižní křídlo, místnost v přízemí – na omítce je několik světlemodrých vrstev se zrny ultramarínu. Na nich je vrstva se žlutou hlinkou. Následuje vápenný nátěr se zelenými zrny a na povrchu je u některého z úlomků výrazně zelená vrstva. U jiných úlomků je na povrchu vrstva pravděpodobně uhlové černi, na které je fragment železité červeně. Zelené částice jsou izotropní v polarizovaném světle, odolné působením alkálií a v kyselinách se odbarvují. Tyto vlastnosti ukazují, že by se mohlo jednat např. o zelený ultramarín. V každém případě se jedná o některý ze syntetických zelených pigmentů nejdříve z poloviny 19. století.

Vzorek č. 8 – šedá vrstva – přízemí, západní křídlo, klenba ambitu – několik světlešedých vrstev obsahuje velmi jemné částice černi s příměsí pravděpodobně železité hlínky ve vápenném pojivu (silně pozitivní test na železo a na přítomnost uhličitanu vápenatého). S největší pravděpodobností se jedná o šedý barevný nátěr.

Vzorek č. 9 – I.NP – schodiště – podesta pod půdou – na světle růžové omítce je tenká červená linka, na které je vápenná vrstva jemně lomená železitou hlinkou a na povrchu je tenká vrstva červené železité hlinky (ve všech případech silně pozitivní test na železo).

Vzorek č. 10 – II.NP – 1. patro, chodbička orientovaná k severu – šedá – na okrové omítce je tenká linka obsahující částice černí. Jedná se s největší pravděpodobností o barevnou vrstvu.

Historie výroby a použití některých identifikovaných pigmentů

Ultramarín přírodní lapis lazuli - hlinitokřemičitan sodný obsahující síru, modrý odstín je připisován přítomnosti síry ve formě sulfidu. Hluboce modré částice s ostrými hranami, izotropní v polarizovaném světle, stálý působením alkálií, působením kyselin se velmi snadno rozkládá. Připravoval se hnětením přírodního minerálu lazuritu, který je polodrahokam a ve středověku se nazýval lapis lazuli.

Byl identifikován např. ve starém Egyptě, na nástěnných malbách v Afganistanu ze 6. 7. stol., byzantských iluminovaných rukopisech ze 7. století. V Evropě byl používán nejvíce od 14. do 15. století. Po objevení syntetického ultramarínu v roce 1828 se vyskytuje ojediněle.

Umělý ultramarín – hlinitokřemičitan sodný, jehož barevnost je způsobena polysulfidickou sírou. Výroba umělého ultramarínu se datuje od roku 1830 a začal se používat ihned po svém objevení. Je stále rozšířenou barvou jak pro uměleckou potřebu, tak pro technické použití.

Zpracovala:

Dorothea Pechová
Čs. armády 18
Praha 6

V Praze dne 13. listopadu 2007